

מוטיב מתריס

כבוד על נעמי בן-זאב מנארה והתנועות

גיליון מס' 3

מרץ 2021 | ניסן ה'תשפ"א

אלימות כלפי נשים

בואו נבין את המימד התרבותי והחברתי שהופך אותה לאלימות טעונה יותר מהאחרות. בואו נרגיש את התיסכול מכשלונו של החינוך לעצור את התופעה, ואת הזעם מול ההתמודדות של מערכת המשפט עם התוקפים. בואו נספר על התרומה של התרבות, המדיה והעולם הדיגיטלי לאקלים שמייצר אלימות כלפי נשים, ונשאל האם היא אי פעם תוכל בכלל להיפסק, או שהיא לעולם תהיה חלק מהאנושות.

גיליון
מורחב
ומיוחד

הגיליון השלישי מתחיל...

שלום חברים,
אנחנו שמחים להציג לכם את הגיליון השלישי של **מוטיב מתריס**.

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב". בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות ובלי הנחות.

בגיליון השלישי שלנו ניגע בנושא הכאוב שלא יורד מהכותרות - אלימות כלפי נשים. נשים רבות בארץ חוות ניצול ואלימות פיזית ונפשית. המקרה הידוע ביותר בשנים האחרונות הוא סיפורה של שירה איסקוב שכמעט ונרצחה על-ידי בעלה. לאור המקרים הרבים, החלטנו לחרוג ממנהגנו ולפרסם גיליון מיוחד ומורחב בנושא הכאוב הזה. זה אחד מהגיליונות הקשים והחשובים שפרסמנו בכל מיזמי מוטיב השונים. כולנו תקווה שהתופעה הזאת תמוגר.

בגיליון ננסה להבין את המימד התרבותי והחברתי שהופך אותה לאלימות טעונה יותר מהאחרות. נרגיש את התיסכול מכשלוננו של החינוך לעצור את התופעה, ואת הזעם מול ההתמודדות של מערכת המשפט עם התוקפים. ניגע בזוויות שונות של התופעה, נספר על התרומה של התרבות, המדיה והעולם הדיגיטלי לאקלים שמייצר אלימות כלפי נשים, ונשאל האם אי פעם תוכל בכלל להיפסק, או שהיא לעולם תהיה חלק מהאנושות.

בואו נעלה את המודעות לתופעה!
בואו נעצור אותה!
בואו נתריס על זה!

קריאה מועילה,
אלירן דיין, עמליה ויניק, יאיר בן-חור ורובי גורדון

העבודה בכתב העת היא בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בכתב העת, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בכתב העת. כל היצירות בכתב העת עוברות הגהה וניקוד.

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב". בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות ובלי הנחות. אנחנו מקבלים כל יצירה וכל דעה כל עוד היא לא מנוגדת לחוק, לא מסיתה לאלימות, ולא פוגעת באופן אישי באדם כלשהו.

המשתתפים בגיליון:

עין־יה טמיר
מפל י.
אורה כהן
שיר כהן
חגית כרמל
אורית כרמל־רפאלי
לאה
רפאל לב־ארי
אופיר מלכי
רחל נפרסטק
תות הרמס סאטורי
איתי סבח
לילך סטמבולצ'יק
טלי סנדרו־אייילון
עפרה סרי
דפנה פלדמן
עדי פלד־שריג
שרית פליין
אורלי קדוש
אורית קלופשטוק
אביטל קשת
ירון רביד
ריאן רוט
יעל רן
מיכל שחר
שלומית
ענבר שני
אלי שרים
תומר ויצמן

עמרי אברך
י.א. אגם
לימור אזולאי
לימור אילן
איציק אליאסי
ורדה אליעזר
עדנה אפק
שחף ארז
שני ארנהיים
שירה בן־ארצי־פלום
יאיר בן־חור
לאה בן־שלמה
מלאני בר
יצחק גילי
אשר גל
גליה גל־אלברט
יפית גרשון
לידור דוידוב
לוטה ד.נור
עמית דרבקיין־חן
צליל הובר
אפי הלפרין
אסתי הלפרין־מימון
רם הרשטיין
נחמן וונדי
אריק וידר
רפאלה ורדי
איריס חן
ערן טורג'מן

אתה מבין, היה לזה גון של אשר
לדעת שאתה שם, ושהשם הוא קרוב
ושהשם הוא כאן, במרחק של חבוק
ככה כזה בדיוק

אתה מבין, איך הונפו ידיך
והלב השתבר לרסיסי רגשות
והכאן רחוק, והשם חנק
והלב צרח, וגופך ברח

ואתה?

הבקשת לך כבר ציד מרענן
ההרגיעו אותך ימים אחרות
ההנפת כבר שוב את ידיך להכות
הצרחו שם עוד פנים מכאב

והיא?

מה היא תעשה
עם שאריות הלב

הקלות הבלתי נסבלת / אורית קלוזנשטוק

היתה מפה על שלחן האכל
וסיר על הכירה
היה צחוק ילדים מתגלגל על שטיח
או אולי מריבה
היו שם אמא ואבא.
היו שם גבר ואשה.
בית.
מפה.
סיר.
צחוק.
מריבה.
יריה.

עלית גג נבעלת
אין יוצא, אין בא
בחוץ המלת בריות, שאון עיר
אל הרוח יצאה דבה.

רעפים דהויים לא עומדים בשבר הגדול
נופלים מכבד הזמן והשגרה
כפת שמים אפרה מתקרבת
סדקים כורעים מן התקרה.

ובחשך עינים אדמות מתעורות
ידיים חשופות מגששות באפלת הגג
הלומת קרבות בוררת את הזמן
חתיכות חתיכות נערמות בחשש.

בבקר הכל נראה שלם
כאלו לא נחתכו חתיכות לפני שעות
כאלו לא התנשמו נשימות על בשר חי.

הוא אוהב אותי / ריאן רות

סימן כחל ראשון.
הבטתי במראה.
הוא ידע לעשות את זה במקום
שאף אחד לעולם לא ידע.
לא ספרתי.
זה היה בטעות.
בצחוק.
התבישתי.
בשבילי.
בשבילו.

הוא אוהב אותי.
אני כמו איור לנשימה בשבילו.
בלעדי הוא לא יכול לחיות
הידים שלו כל כך גדולות
עוטפות את כלי
יודעות לענג אותי ברכות
ולחמם אותי כשקר.

היתה את הפעם ההיא
שחזרתי קצת מאחר
ממפגש עם חברות.
שתי חברות ילדות
שמתר היה לי עוד לפגש.
חזרתי קצת שתויה
עם ריח של סיגריות.
הוא רתח. תפס את שערי
הוריד אותי לרצפה
גרר אותי
בעט בבטני
קלל.
כשצחקתי הגביר לפיתתו
כשבכיתי הגביר את הקללות.
באותו לילה
אמר לי לישן על הרצפה.
כלכה.
יבבתי בדממה.
רציתי לספר לו שאני בהריון,
אבל הרגשתי את הדם זולג בין רגלי.

יש בו משהו קצת פראי
אבל אני אוהבת את זה.
היתה את הפעם ההיא
שהוא החזיק אותי קצת חזק במרפק
אבל אני יודעת
הוא לעולם לא יפגע בי.
הוא מאד מגונן על היחסים,
אני מוכנה להקריב למענו
חברים.

הוא אוהב אותי.
אני מאירה את חיי
כמו השמש והכוכבים
העינים היפות שלו
תמימות
מביטות בי בהערצה
כמו ילד אל אמו.

היתה את הפעם ההיא
שצחקתי ממש בקול מבדיחה שאמר
מישהו אחר
יכלתי לראות צל עובר על עיניו,
לא נפגשנו
עם ההוא יותר.
בבית בקש שלא אצחק יותר ככה בפראות.
זה עלול לעשות לי קמטים בצדי השפתיים וחבל.
העביר אצבע על לחיי
צמרמרת חותכת עברה בגופי.
תהיתי אם מתר לי לחיה,
רק בעינים, לנשף אייר,
מה תהיה התגובה הנכונה.
הוא הניף את אגרופו אל בין צלעותי.
צוחקים אתך, חיה.
כאב חד. איור נדחק החוצה. קצרים במח.
כשלטף אותי היה משהו מאים בקולו
כשהכה אותי חיה
עיניו היו העינים שהכרתי
שאהבתי.

האף שלי נשבר.
אני החברים שלך.
העינים הפסיקו לראות.
את יודעת כמה את מכאיבה לי?
הוא המשיך להכות
עד שלא הרגשתי יותר.
כלום.

רציתי לספר לו כמה כיף היה
אבל הוא מחק בי כל מלה שנותרה.
סימנים כחלים.
רק מתחת לבגדים.
מביטה בו בפחד.
לא בטוחה מה נכון לעשות.
הוא מחק את מספרי הטלפון של חברות הילדות
מהנייד.
אני לבד.
אני לבד.
אני לבד.

מביטה בו.
עדין יש קצרים של אהבה אליו
שלובים בפחד כואב
בחסר ידיעה איך נכון להתנהג.
זאת אשמתי.
אני לא קשובה.
לא מתחשבת.

הוא אוהב אותי
אני הבית היחיד שיש לו.
אני החם שמעולם לא קבל
אני אמא בשבילו.
אמא אדמה אמא לילדיו
בי הוא יכול לזרע את כל חלומותיו
אין עוד מישהי שמתאימה לו יותר ממני.
הוא אבוד בלעדי.

היתה את הפעם ההיא
שאמרתי שאני לא יכולה יותר.
אני צריכה קצת זמן לחשב.
כואב לי.
כואבים לי הסימנים הכחלים.
כואבים לי הוותרים.
חסרים לי החברים.
אני לא יודעת לאן נעלמו לי החיים.
הוא הניף את המחבת.
אני החיים שלך
צרח

נְסִיעוֹתֶיךָ הַקּוֹדְרוֹת / לילך סטמבולצ'יק

לְמִשְׁמַע פְּסִיעוֹתֶיךָ הַקּוֹדְרוֹת
הָאֵוִיר נִשָּׂאב מֵהַחֹדֶר
הָעֵצִיצִים קְמָלִים
אֲנִי מְצַטְמָקֶת בְּאִימָה
וּמְאַבְדָּת אֶת זְהוּתִי
אִישִׁיתִי וְרָצוֹנִי הַחֶפְשִׁי
מְשַׁלֶּכֶת אֶל תּוֹךְ
אֶפְלַת מִמְדִּיךְ הָאִימָתָנִים
אֶסִּירָה
בְּזָרוּעוֹת הָאִימָה
מְכָה וְחַבּוּטָה
צוֹחֶת בְּתוֹכִי
מִחוּץ לִי
אִישׁ אִינוֹ שׁוֹמֵעַ.

נשים בלילה / לאה בן-שלמה

נשים בוכות ביום
בלילה בדממה.
נשים מכות אימה
מכות כל היממה
אשה, שרוף לבר,
לכוד בתוך הסוד
כשהוא טורק דלתך
את מתחילה לרעד...

חבקי את ילדיך -
גם הם מבהלים.
כסי אותם במטתם
מחקי את הצללים
איך העולם לא נעצר?
כאלו לא נפל דבר...
אין בכחך לפתר חידות
האם דמך מתר?

למה את מחכה?
מה הטעם בשתיקה?
פתחי את הדלתות.
זה זמן הצעקה.
מה עוד יכול להיות אכזר
יותר מהמחר?
"די ולא עוד", אמרי
"מה שהיה נגמר".

וכשהשמש שוב תזרח
גם בשבילך תזרח.
והחיוך והידידות
יגעו גם בך.
גם בך.

את יכולה לבכות, למחות
למחק את העלבון
אם יש בך אמץ לקוות -
לך הנצחון.

לביאה / איציק אליאסי

הפחד משתק והמות מפחיד
את לא זו שצריכה לבקש סליחה
הוא אפס, אין אתו עתיד
קומי! תראי לו שאת לביאה.

למה ביום סגריר
את במשקפי שמש
מסתירה את עיניך היפות?
ולמה את הולכת ביום חמסין
בחלצות כאלה ארוכות?

האפור שלך מגזם!
לא הסתכלת בבקר במראה?
או שאת עדין חושבת שזה יפה?
איזה טעם יש לך... שתהיי בריאה!

תגידי, איך זה שאת אף פעם
לא יכולה לצאת לבלות
ואי אפשר לבוא אליך להתארח ולשמח?
ולמה כשאת נושמת
כואב לך כל כך בחזה
והלב שלך מהגוף רוצה לברוח?

מפני מי את מסתתרת
למה את כזו לחוצה
תפסיקי להציץ כבר בשעון
עברה בסך הכל דקה.

אני לא רוצה, אמרת
למה לעזאזל את מפחדת?
קחי את המפתחות וצאי
תפתחי כבר את הדלת.

המלים שלו מכאיבות
פוצעות את הנפש שלך
אמרת שאת לא רוצה. אפלו צעקת
תברחי רחוק, הוא הפסיד אותך.

אז מה אם הוא מצטער
ובכל פעם מבקש סליחה
סימני הזמן לא יעלימו אצלך את הבושה
ומה עם הכאב?
את כבר לא מרגישה?

השבר הזה / שירה בן-ארצי-פלום

הושט לייד, ילד,
הקשב לקולו של השבר הזה, הנוסף,
תרבות שנעברה עוד לפני שנולדת.
הבן בני -
אל הסדק שבלב נטפו מלים שורפות,
בדיחות רעילות שפגעו כחץ אל תוך לבה של מישהי,
זעקת ה"לא" שבהרו אזנים חשוכות להפך ל"כן",
הכבוד שגרמס, שנשחק עד דק,
ההערה שגרמה למישהי להתכוץ אל תוך עצמה.
וכך, ילד, כך הפך הסדק
לשבר,
ומכאן, בן,
למדו דורות של ילדות איך
להאסף ולהתעטף,
להתכוץ ולדהות,
לזוז לצד ולהזהר,
תמיד להזהר.

ואתה, בני,
הבט בעיני.
אתה - תנהג אחרת,
מתר לכעס, אסור להשפיל.
שמר על כבודו של כל אדם,
הקשב לקולו של הלב,
דע לתת לכל נפש את החפש לעוף בנתיב שלה.
ולעולם אל תשכח, ילד,
את קולו של השבר הזה,
הנוסף.

וקולך נדם / עמית דרבקין-חן

גדולה השנאה אשר שנאה מאהבה,

קומי לכי

אבל אל תתרחקי

הוא לעג לך כאל שעשוע רגעי.

וקולך נדם,

נעלם

ישותך פצועה עד זוב דם

חלל את גופך

חית אדם.

עשן באפו,

כאש יוקדת זעמו

ידו הפתוחה

לאגרוף נסגרה.

ואת נגרות אל חדרך,

התישבת בפנה

נפשה בוכיה

פצועה

אבודה.

את מרימה את ראשך

הבוער באש תבערה

בכחותיך האחרונים

את מושיטה את ידך

לבניך הרכים.

הם בוכים למענך,

בכיה לדורות שאין לה שם

דמעת עשוקים ואין להם מנחם

כי על פשעים של אשם

לא תכסה אהבה.

היא פוחדת מהצל שלו גם כשהוא עמום.
היא מפחדת מהזאב שבו, ללכת ולקום.
כשהוא שולף את צפרניו וצועק אל היקום,
היא בורחת בריצה אל החדר האטום,
מצטמרת בגופה, היא מסתגרת ובוכה,
רואה את הצל בין הסדקים ומתעטפת בשמיכה.
בזמן ירח היא שומעת קולות של יללה,
מחכה לשמש שתבוא ותסיר את הקללה.
את הפצעים שעל גופה היא מכסה בחלצה,
היא מסתירה בנאמנות את הצלקות בנשמתה,
את השריטות שעל הלב היא אף פעם לא חשפה,
על העינים משקפים גם כשבחוץ סופה.
הילדים קטנים, הם עדין לא מבינים
למה אמא כל הזמן מכסה את הפנים.
היא צועקת בשקט שאף אחד לא ישמע,
היא מפחדת מהזמן, היא מפחדת מעצמה,
היא לוחשת ובוכה, היא מתפללת לברכה,
היא מפחדת מהזמן שמביא את החשכה.
היא מבקשת רחמים, היא הרעידה עולמות,
"רק תשמר על הילדים שלא יראו את הקולות".
היא שואלת, אלקים: מתי זה יגמר?
ודופקת על הקיר מסמר ועוד מסמר,
מקשטת את החדר בזכרונות ילדות,
ותולה תמונות שחר לבן... נזכרת בתמימות.
ושוב מחכה לשמש שתסיר את הקללה
שתקח את הזאב ותשתיק את היללה...

אתה נותן בי סימנים
כחלים על חוט הנפש
מכות יבשות סמויות מעין
על קו הלב
עולב בי פצע
שאינו מצמיח ארוכה
ואני זערוך ית
מתנמכת תחת דשא מסוכך.
למה תשפילני
תטיל בי את מוקך?
למה תצלף בי כאבך
אפסיותך חדלונך אין אונך
תבוסתך?
הרי יכלתי להושיט לך יד.

עד מתי? / הנאלה ורדי

היא הייתה עוד אחת בסטטיסטיקה
עם כרוניקה ידועה מראש
דמות ללא שם, עלומה
רק תאר נתנו לה
זו הפילגש בגבעה
האמללה, הדויה
שלבסוף באכזריות נרצחה.
לבית אביה ברחה מבן זוגה
פחדה שיתעלל בה בעלה
ואביה... נקרע לבו
הוא ידע את שיבוא
את הקץ נסה לדחות
בפתוי חתנו בסעודות:
"אל תלכו עוד", בקש אותו.
אך חתנו לא נעתר לו.
והסוף המחריד ידוע וברור
ולנו בחברה משמש תמרור:
אל תדמו מול הנשים המסופלות
שאו קול, מצאו פתרון
אל תתעלמו, תתמכו
ומגבר כזה אותן מלטו
שלא יגבו עוד קרבנות
של הנשים המשתקות.

הדסה אחותי / יצחק גוילי

הדסה קראו לאחותי המנוחה
תמיד התגאתה שךך נקראת
על שמה האמתי של אסתר המלכה,
אך היא היתה אשה אמללה
עלובה דהיה וחסרת כח,
מהסוג שקל מדי לזנח,
ואני זוכר אותה מסבירה לי
כי על אף המלים והזרוע הקשה,
נסתה מלים טובות למנחה
לרכך הנבל במעט נחמה,
וכשברחה למעון רק שתקה,
ובעמק שתיקתה
נסתתרה זעקה,
ורק אלהים שייסביר לי עכשו
למה? למה היא חזרה אליו?

רַק אֱלוֹהִים יֹדְעוּ / לִידוֹר דְּיוֹב

בחדר חשוך על כורסה מתנדנדת יושבת אישה. היא בוכה. החבלות שעל פניה בוערות. בחיקה יושב תינוק.

היא עוצמת עיניים, נושמת ברוגע לפני שבעלה יגיע. מה קרה אתמול? עשיתי משהו לא בסדר? קוראים לה שרה. כשהייתה בת שש־עשרה, חיתן אותה אביה עם בנו של הרב. אבא הבטיח לה שישמור עליה קרוב אליו, אבל הבטחות לא תמיד מקיימים. ביום שהודיע לה על הנישואים, לא הפסיקה לבכות והוא שכנע אותה שבזכות הכסף שיקבל תמורתה, המשפחה תשתקם – אותה משפחה שהיא לא חלק ממנה היום. שנתיים מאוחר יותר אביה נפטר.

בעלה שאול היה בחור שובה־לב. אחרי שראתה אותו בראשונה הייתה מאושרת. כל ההערות העוקצניות שקיבלה מהסביבה נראו לה חסרי כול. את עושה טעות, לא תהיה לך קריירה.

ככל שעבר הזמן הרגישה שרה את המרחק הגדל בינה ובין שאול, והשיא היה בקיץ '96, כשהייתה בת עשרים. בנם היחיד נפטר ממחלה אלימה והיא נכנסה לדיכאון עמוק. שאול לא הצליח להביט בעיניה, הוא האשים אותה במוות. בחורף '01 התחילו הקללות. לה נמאס שהוא לא מדבר ולו נמאס שהיא לא מפסיקה. הזמן עבר מהר וגם הידיים החלו לפעול. אם דיברת – קיבלת מכה, וגם אם לא דיברת – קיבלת מכה.

באחד הימים החליטה שנמאס לה וארזה מזוודה. היא לא ידעה לאן תלך ולמי תפנה אבל בדבר אחד הייתה בטוחה – את הבית הזה תעזוב. באותו היום שאול חזר מוקדם. הוא ראה את המזוודה לצד הדלת והכה אותה. מאז לא ניסתה יותר לברוח. עשרה חודשים אחר כך נולד בנם השני, יוחנן. לפני שנה נולד בן נוסף, חננאל. היא התחילה להתרגל לחיים האלה. ניקיון, סידור הבית, בישולים. בסביבות השעה שש צריכה להיות דממה. שאול מגיע ולה אסור לעשות שום דבר רע. ולא הוא יכה אותה.

היא בוכה. נזכרת ובוכה. חננאל בידיה. היא בטוחה שהוא מבין.

מנעול הדלת מסתובב והדלת נפתחת בחריקה. היא מנגבת את הדמעות. אסור שיראה, הוא יכעס. היא קמה מהכורסה ויוצאת לסלון.

"שלום שאול, מה שלומך?" שואלת בחיוך הכי מזויף שלה.
"ברוך השם. מה הכנת לאכול?"

במשך כל אחר הצהריים תכננה איך תשיב לשאלתו.

"לא כל כך היה לי זמן, הייתי בקניות ורחל ביקשה שאשמור על הילדים. יש אורז ועוף מאתמול, והספקתי להכין סלט כרוב. לחמם לך?" היא מניחה את התינוק בעריסה ומתקדמת אל המטבח, אך הוא חוסם את דרכה.

"את לא אוהבת אותי?"

"אני..." שרה מהססת, היא כבר מבינה מה הולך לקרות.

"איפה יוחנן?" שואל.

"בבית הספר", היא עונה בציינתות.

הוא מרים את ידו וסוטר על חבלות פניה. הפצעים נפתחים ומדממים.
כואב לה, אבל היא מחזיקה מעמד אחרי כל כך הרבה שנים.

"איזו מין אישה את? תתביישי לך!" הוא צועק. "נמאס לי כבר לחיות איתך,
אישה נגועה ומצורעת! איך הסכמתי להינשא לך?" הוא סוטר לה שוב והיא נופלת לאחור.
הדמעות מתחילות לזלוג והיא מכסה את פניה.

שאל הולך לאחור, מרים את מפתחות הסובארו שלו ופותח את הדלת.
מאחוריה עומד יוחנן. שאל תופס את ידו בכוחניות והולך עם הילד. יוחנן צועק,
אבל אימו אינה שומעת. היא שוכבת על הרצפה, כל כוחותיה אזלו.
הזמן עובר. חננאל בוכה בחדרו. אחרי שעה שרה קמה, נותנת לו בקבוק חלב וחוזרת לרצפה.

השעה שתיים בלילה. היא עייפה. איפה הבן שלי? אני רוצה את הבן שלי. הטלפון מצלצל.
היא יודעת שעוד מחכה לה ערב ארוך.

"שלום. שרה?"

"שאול! איפה הבן שלי? תחזיר לי אותו".

"גברתי, שלום. אני נמצא על הכביש שיוצא מירושלים, אני... הייתה פה תאונה נוראה

והטלפון הזה... ראיתי שהתקשרו אלייך..."

"מה? השם ישמור! מה קרה?"

"כדאי שתבואי לבית החולים, אני לא חושב שיש סיכוי, אבל... רק אלוהים יודע".

חלק מהסמטעניקה / יעל ה

אני לא רוצה להיות אחת מתוך
שכלם יגידו
שהיו שם סימנים.
להאשים את עצמי
שזה רק בגללי,
ועם אחרת
דברים כאלו לא היו קורים.

אני לא רוצה להיות אחת מתוך
לסחב לעצמי צלקת
שתלך אתי לקשרים החדשים
לחלם על כך
סיוטים בלילה
גם אחרי שנים.

אני לא רוצה להיות אחת מתוך
שכלם יחשבו שהיא תמימה,
אבל בפנים יכנו אותה טפשה
שבזבזה את כל השנים הטובות
ועכשו היא כבר זקנה.

לא רוצה להיות אחת כזו
רואה אבל ממשיכה,
ידית הבלימה באינרציה,
הגז על הכחשה.

אני לא רוצה להיות אחת מתוך
שכלם יגידו
שהיו שם סימנים.
להאשים את עצמי
שזה רק בגללי,
ועם אחרת
היית הרבה פחות אלום.

נפש מדוממת / אריק וידר

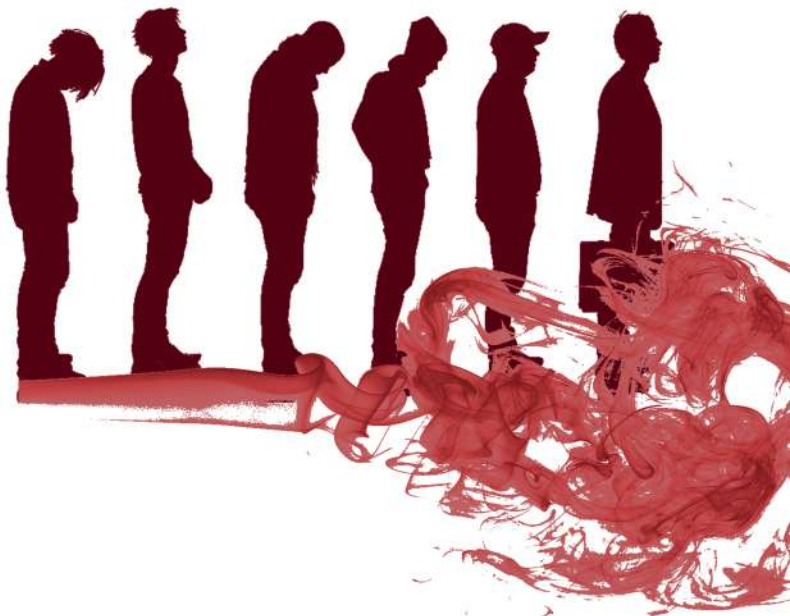
היא מביטה
דוממה
פניה קופאות
אזניה נאטמות
לא מאמינות
כיצד הדבר שוב קרה
כיצד מאומה לא השתנה
זכרונות הבעות מצופים
התקשרת תלוה גם אותה
יומים שלשה
ואולי אף תחזר לבדיקה
כשזועה תפקד את הקרבן הבא
אך בסוף
היא תותר לבדה
עם הדמעה המדממת
של נפשה הפגועה.

הבנאליות של הרוע / שחקי ארז

כאחד האדם
ממתין בנימוס לתורו שיגיע;
גברים רבים לפניו,
זה יכול לקחת קצת זמן,
אך לאן הוא ממהר?
חפשו, צריך להתפרק עכשו.
"תורך אדוני",
"לא, לא, אני מתעקש".

המשפחה והחברים יחכו לו
וכשישוב יחבק אחות אהובה,
ירצח מישהו
אם רק תפל אחת משערות ראשה.

בני טובים / לימוד אילן

כמו חילים התיצבו בשעת השי"ן
ועמדו במלתם לא להלשין
ממקדי מטרה, נחושים בכל צעד,
לא נכנעו עד שקבשו את היעד.

הם עמדו יפה בתור ליד המשקוף,
ממתנים בנימוס בלי לעקוף
אם מישהו חשב שזה קצת לא בסדר
הוא הקפיד לא לסטות מנורמת העדר.

הם חלקו בשלל שוה בשוה,
לא לגלגו על דק או עבה,
לא שפטו בצועים או השוו ארכים
והפגינו פתיחות לכל הדרכים.

רבים הקפידו על אמצעי מניעה
ואותם לא הסירו, גם לא לשניה
ואפילו זכרו אחרי שחגגו
להתקשר להורים שלא ידאגו.

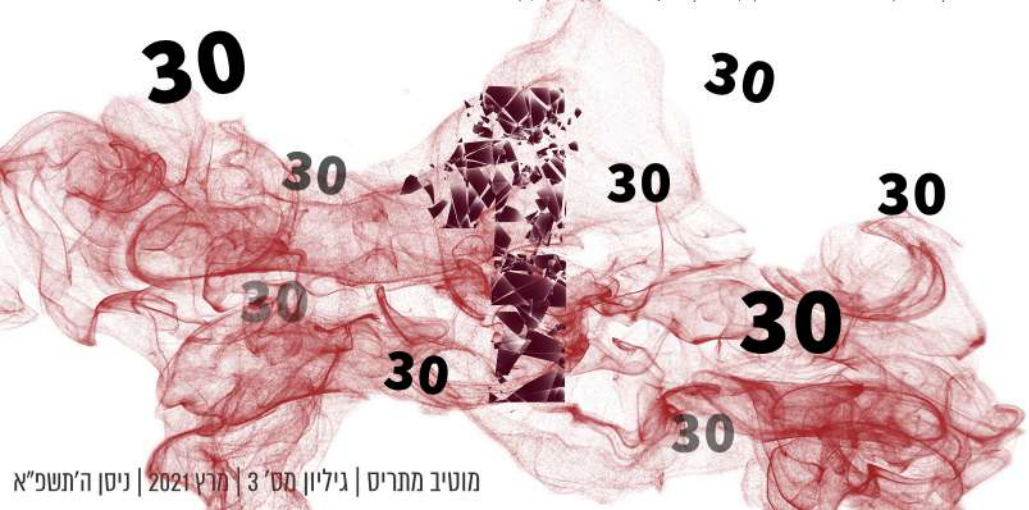
הם רק התבלבלו קצת בין "לא" ל"כן",
אבל למה להתקטנן?

* בעקבות האונס באילת (בנימה צינית כמובן)

קשה לכם / אדים חן

קשה לכם?
קשה לכם 30 על 1?
אבל אחד על אחת זאת היא שרצתה/פתתה.
קשה לכם 30 על 1?
אבל יש מי שמתנהג כמו מלך.
קשה לכם 30 על 1?
אבל BOYS WILL BE BOYS
קשה לכם 30 על 1?
אבל למה היא שתתה? ומי הרשה לה בכלל לצאת לבלות לבד? לנסע לאילת? להשתכר?
זה מתר רק לגברים ושלא תתפלא אם היא נפגעת!
קשה לכם 30 על 1?
אבל ההוא ששולח יד ודוחף לשון, זה בקטנה.
קשה לכם 30 על 1?
אבל אתן היסטוריות וסתם מגזימות.
קשה לכם 30 על 1?
אבל האנס באיה נאפה הם היו בני טובים והיא העלילה עליהם.
קשה לכם 30 על 1?
אבל אתם מעלימים עין כשצוחקים/משפילים/מקטינים נשים.
קשה לכם 30 על 1?
אבל כל יום ביומו נסגעות/נאנסות/מטרדות אלפי נשים (וגברים) רק בישראל
ואתם ממשיכים הלאה כאלו כלום, כאלו אין לכל זה קשר.
אליכם, לחיים שלכם.
זה קורה רק אצל ערבים/חרדים/אספסוף/עשבים שוטים
כאלו
כאלו
כאלו
כאלו זה לא יגיע יום אחד לדפק על הדלת שלכם!

לפְעָמִים אֵין מַסְפִּיק חֲבָרִים
לפְעָמִים אֵין מַסְפִּיק בְּנֵי אָדָם
לפְעָמִים אֵין מַסְפִּיק הַגִּינוֹת
לפְעָמִים אֵין מַסְפִּיק פְּקֻחוֹת
לֹא הֵיְתָה מַסְפִּיק תְּאוּרָה
לֹא הָיָה מַסְפִּיק מְצַלְמוֹת
לֹא הָיָה מַסְפִּיק אֲזַעְקוֹת
לֹא הָיָה מַסְפִּיק שׁוֹטְרִים
נְגַמְרֵה הָאָוִיר
נְגַמְרוּ הַזְעָקוֹת
נְגַמְרוּ הַצְּפָרְנִים
נְגַמְרֵה הַכַּח
לֹא נִשְׁאַרָה תְּחוּשָׁה
לֹא נִשְׁאַר כְּבוֹד
לֹא נִשְׁאַרוּ דְמַעוֹת
לֹא נִשְׁאַרָה תּוֹחֶלֶת.

*בעקבות האונס באילת

שמעי אשה,

אני יודעת שאת חיה בסרט אימה,
בזמן שהשמש מחממת
ואנשים מעלים תמונה
מחפשה קסומה.

שמעי אשה,

יש לך פצע בתוך הנשמה,
הוא כאב, שורף,
לא מותר רגע מנוחה,
אז בדממה מתוך החשכה,
מתגנבת תהיה המבקשת
גלויות מה יחכה לך בעולם הבא.

שמעי אשה,

את די יפה,
את גם שומעת את זה
מהסביבה,
למרות המגלה שהשתקעה
לך בנשמה,
אז אנא הפסיקי להרגיש
שאת לא ראויה.

שמעי אשה,

אני יודעת, אני מבינה,
לא בחרת להוליד אשה,
ועוד לנחת לתוך גוף שיתהלך
בין חיות שעליך עובדות
שהן אנושיות.

שמעי אשה,

עכשו הקשיבי
ולא לכל הקולות המעכבים
לך את ההרגשה שיש לך זכות
להיות נשמה חפשיה.

אני עוצרת אותך

ממחשבה רעה,
רוצה רק לחבק ולמלא
את הזמן שנותר באהבה,
להוציא את השחר
שנתקע בנשמה.

שמעי אשה,

הביטי בילדה שהפכה לנערה.
זאת לא בוושה להראות חלשה,
או לומר "אני זקוקה לעזרה".
אפשר גם לגשת לתחנת המשטרה.

אלוה באמונה גדולה וחדקה

כשבחזו ופקפקו בנשמה.
אזרע בך חמלה כשתשבי בחדר
מנכר שאליו נכנסים ויוצאים
רק למטרת חקירה.

הקשיבי אשה,

הניחי לאימה לפרח לך מהנשמה,
נסי ללכת לישן בלי לדמין
איך תמנעי את המכה הבאה.

לא אותר ואצא מהתמונה

עד שלך אויכים שעוד תהיי
בחדר שבו תחושי בטוחה בחם ואהבה
ולא בגלל האמת שתצא בחקירה.
זה לא רק מה שחשוב לשקום הנשמה.

את עוד שומעת אשה?

הוולתה בקלות דעת / שרית פליין

זו בסכין
וזו באקדח
וזו באגרף
וזו בעניבת חנק
וזו בשל כבוד המשפחה
וזו בהתקף קנאה זועמת
וזו מחמת מחלת נפש
וזו בגלל קלות דעת.

בגלל
גברים
אלימים.

משוחררת מאימתך / רנאל לב-ארי

הרפה, הנח לי מאחיזתך!
אינני ולא אהיה אחזתך,
מדוע תכני בסערת חמתך?
הלא אמאס בך איש,
בקולי אָזַעק די! לא אחריש,
רחקתי ממך, את אהבתי לא תרגיש.

נפלה עטרת אהבתנו מימי ערגתנו,
הרואה אתה אל מחוזות הגענו,
המעט שנותר בינינו, הבה נשמרנו.
שחררני מכבליך ומתסביכי יגונך,
לבי חומה, לא ירפא לך עצבונך!
הטה לבך לתבונה לגבר על עלבונך.

על הבית רובצת עננת קדרותך,
עוללים השפילו מבט מפני אימתך,
מדוע תרע לאם? נסתרה בינתך!
הלא טובים יהיו חיי בנפרד,
לא אבוש עוד שאת מכאובי בָּדָד,
מבשורת פי הנך נדף ונחרד.

בין קירות, מי ישמעני לעת צריחה,
אשא רגלי אל מחוז בריחה,
חבולה ארים ראשי אל הזריחה.
לא אקמל עוד בזרועות האימה,
לא תדאב נפשי מהלם מהלמה,
משחררת כצפור, פני אל אור החמה.

אופֶס, סְלִיחָה...
זֶה לֹא הִיָּה בְּכּוֹנֵה!
אֲנִי יוֹדַעַת.
זֶה אֵף פֶּעַם לֹא בְּכּוֹנֵה.
גַּם לֹא בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלֶה.
הִיא פְּשוּט עֵבְרָה שֵׁם בְּמִקְרָה
לְחֻטֵּף אֶת הַחֵץ הַתּוֹעָה.

וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה לְדַמֵּין
עַד כִּמָּה זֶה הִיָּה מְדַמֵּם
אִם גַּם הֵייתָ מְכוּן.

אֲבָל זֶה הָרִי תָּמִיד
שֶׁלֹּא בְּמַתְכוּן.

הַעֵקֶר הַכּוֹנֵה
נְהוּג לֹמֵר.
אִז אִם אֵף פֶּעַם זֶה לֹא בְּכּוֹנֵה,
אִיךָ הַכּוֹנֵה יְכוּלָה לְהִיּוֹת הַעֵקֶר?

נרות דולקים אחריי / רחל נפרסטה

מאז נתקדשתי לך
נפשי המאשרת הפכה
מסרת.
ומכל הנפלאות והנסים והתשועות
שעשית לי בימים ההם,
רק נרות נשמה
דולקים אחרי בזמן הזה.

ידיך המחבקות בימים ההם
מותירות בי את חתמם
בזמן הזה,
ואני זועקת לשוא שאין לך רשות
להשתמש בהן.
ואיש אינו שומע
ואיה להני הממסד
הקדושים?

אין מה לעשות, לפעמים אתה חייב פורקן. אז הלכתי לכמה שעות לדירה ברמת גן. אמרו לי, "צריך מזל שם, הרוב לא מחייכות, לא זזות, שוכבות כמו שק תפוחי אדמה, עושות טובות". בכל זאת שמרתי על תקווה כי כשהזין דורש (אישה בחיים לא תבין) אתה הופך לחיה, חייב לגמור, אין ברירה. בקטלוג ראיתי ילדה אחת קטנה, עדינה, חלקה, הסתקרנתי, אבל בסוף בחרתי "פצצה בלונדינית חרמנית ובשלה". חשבתי שתהיה יפה, נקייה, מפתה, נמרה, ג'ונגל שיהיה, תשוקה כמו בסרטים שתהיה, הרי אני גבר שרמנטי, מי לא תרצה אותי? ואני משלם הרבה כסף בעבור השירות, מגיעה לי תמורה על מה שהזמנתי.

נכנסתי וקיבלתי בום לפני ולזין – איפה היא ואיפה התמונה? מבוגרת, נפולה, שיניים צהובות, לא שלום, לא חיוך, לא שום דבר, גמורה. גם החזה לא כמו שהבטיחו, שטוח, קטן, הבטן נפוחה, נשפכת, נראה שהייתה בהיריון לא מזמן. ציון חמש אני נותן וגם זה בנדיבות. פנים קפואות, עיניים חלולות, לא חיבוק ולא נשיקה, רואים שהיא כבר אחרי אלף לקוחות, השרמוטה, שחוקה. רציתי לחתוך אבל אני בן אדם טוב, אז נשארתי, לא היה לי נעים בשבילה. פתאום אני רואה ילדים בסלון, מסתכלים בנו נכנסים לחדר. "סליחה, זה החופש הגדול", היא אמרה, ולי בלב מפריעים דברים כאלה, הורידה לי עוד יותר את החשק של הקטן, אבל כבר השקעתי כסף וזמן, לא נורא, חשבתי, לא אעשה עניין.

הורדתי לה את הבגדים בכוח, הרגשתי כאילו אני אונס אותה. היה ברור שהבחורה הזאת שונאת, מתעבת את העבודה שלה. לא יוזמת, מוצצת רק עם קונדום, לא מוכנה לבלוע. לא יפה, מסריחה, לא עושה כלום מעבר להנחיות שנותנים לה. כמו לזיין גופה, פרצוף של סובלת, כאילו ממש כואב לה. הייתי חייב לעצור ולשאול אם היא בסדר. אמרה שכן, שככה זה כשהיא נהנית. ואלה, חשבתי, כמו היפניות בפורנו. המשכתי ועפתי על זה, ואו איך עפתי.

בסוף סיפרה שיש לה ארבעה ילדים וקשה ואין לה כסף, הרגה אותי. מי שאל אותך לעזאזל, על החיים הפרטיים? אני הרי בחור די תמים. הידיעה הזאת צילקה אותי, גם לי יש ילדים. בפעם הבאה בוחר בפינצטה רק כוס מדהים. מי שנותנת שירות כזה מלוכלך, שתלך החוצפנית בבקשה לעבוד בניקיון, שלא תבחר בעבודה שהיא לא אוהבת, נצלנית. לא ייאמן כמה המחירים גבוהים, מבטיחים לך שעה ובסוף אתה בקושי חמש-עשרה דקות בפנים. ואני אדם שדווקא יודע לעמוד על שלו, מתוחכם, מתוכנן... אבל הפעם, יא וואלי, רימו אותי, נדפקתי, יצאתי קורבן.

*בהשראת ציטוטים אמיתיים של לקוחות זנות מתוך דף הפייסבוק When He Pays

בבקשה, אל תקשור אותי", התחננה אליו כשחטף אותה אל עולמו. "יהיה בסדר, יהיה בסדר", אמר לה ובאותו רגע ממש קרעה הסכין שלו רצועה מהסדין הלבן, סדין שנדף ממנו הריח שלו, סרם כביסה, מעורב בריח לילות הוללים ושפיכה.

"את. תהיי בסדר", סינן אליה, הסכין מאוזנת בין שיניו וידיו כורכות את הרצועה הראשונה סביב מותניה הדקיקות. אחז בקצות הרצועה ובתנועה חדה משך אותה אליו, העביר לחי זיפנית על צווארה. היא הרגישה את הלהב הקר כמעט נוגע בה. אחר כך קשר את הקשר הראשון.

היא למדה בדיוק מתי יבוא, ידעה שיגיע להב הסכין ורחש קריעת הבד. רצועות רצועות נכרכו ונקשרו סביב גופה. רק פרקי הידיים נשארו משוחררים. בלילות האפלים היה חודר לתוך הראש שלה, לתוך המחשבות. כמו בספר ההוא שכל כך אהבה, סופו של מיסטר Y, כישוף של פיזיקה, כימיה ודמיון ושני ילדים קטנים ומרושעים שמצליחים להזדחל לתוך הראש ולהשתלט על המחשבות. כך הוא הזדחל לראש שלה. רק שהוא לא היה ילד, אלא רחב וגדול ותפס את כל המקום. היא שמעה קולות באוזניים שלה.

"תכתבי עכשיו! תכתבי אותי! תכתבי עליי! אני רוצה להיות רב־מכר, אני צריך להיות!" והיא כתבה.

כל המחשבות וכל הנוזלים של חיותה התנקזו מהראש אל פרקי ידיה ומשם לאצבעות. לא יכלה להתנגד לזה, פשוט כתבה.

בלילות אפלים במיוחד היה משתעשע בה. במברשת גסה צבע את רצועות הבד שעל גופה, בצבעי שמן של כחול ואפור. פרש סדין לבן על הרצפה וגלגל אותה. בפעם הראשונה נדהם לראות על הבד משיכות צבע אדומות. אחר כך הבין וחייך לעצמו בסיפוק, אלה היו סימני הדם שניגרו מפרקי ידיה הכותבות. הוא תלה את הסדין המסומן על הקיר הריק בעולם הריק שלו. התיישב על הכורסה המרופטת, רגליו פשוטות קדימה, סיגריה נעוצה בין שפתיו הבשרניות, ישב והביט במבט מלא עונג ביצירתו הזדונית. הוא יצר אותה והיא פלא בריאתו.

בוקר אחד נדמה היה לה שהקשרים התרופפו או נעלמו כלל. היא לא זזה, כמו מישהו שחובס כובע המון שעות ואז גם כשהוא מסיר אותו הוא עדיין יכול להישבע בתחושת הכובע על ראשו.

הוא נכנס, היא השפילה מבט, פחדה שעיניה יסגירו את התחושות. נראה היה לה שהוא ממחר וטרוד בדבר־מה.

זו הייתה ההזדמנות שלה. היא ירדה על ברכיה מולו, למדה שהתנוחה הזאת מרימה לו את האגו אבל מעוררת בו גם סוג של חמלה. הוא התקרב אליה, השחיל יד אל עורפה, השחיל את אצבעותיו הגסות בתוך השיער שלה. העיניים שלה נעצמו, תמיד נעצמו כשנגעו בה כך.

"פקחי את העיניים!" פקד עליה.

היא פקחה.

"תשחרר אותי, בבקשה", התחננה אליו בלחישה.

הוא לפת את שערה ומשך לאחור בעוצמה. ראשה הוטל לאחור. הוא צמצם את עיניו לסדק צר ונעץ את הסדקים באישוניה.

"מטומטמת! את לא רואה שאת משוחררת?" בבת אחת שחרר את אחיזתו ממנה ופנה לאחור.

ברור היה שהוא מתכוון ברגע זה לעזוב.

היא הושיטה את זרועותיה קדימה וזעקה: "שחרר לי את הידיים, אני רוצה לכתוב".

מאוחר מדי. יכולה הייתה לשמוע את דילוגיו על מדרגות העץ הרעועות.

שמעה אותו שר לעצמו בקול.

רגע אחד עוד בהתה המומה. אל הדלת הנטרקת. אחר כך הושיטה את ידה וגישה את הדרך לגבה. היא תשלוף את הסכין שננעץ שם ותחתוך את הקשרים.

עכשיו אף אחד לא יוכל לעזור לה. רק היא יכולה לשחרר את עצמה.

באלה הסורה בהסקמה / דפנה פלדמן

את אישה בוגרת, את בת 14. אה? מה? סליחה? בת 13?
טוב, אז כעת זה ברור
את פשוט מטעה את הצבור
משחקת את עצמך ילדה ותמימה
כשאת בעצם מכשפה ולילית וזונה
ועכשיו את מתלוננת על מה שעשית
את ילדה - אישה לא אחראית
כי שנה זה המון, זה כמעט שנתיים,
ואת כבר החלטת על דברים חשובים בינתיים.
ענינים הרי גורל, עד דיני נפשות,
למשל כמה שמלות לבת מצווה לקנות.
ועוד דגמא להחלטה משמעותית
בחרת מול הקייטרינג מה יגש בתפריט
זה סימן לאחת שיודעת מה היא רוצה
את התלת בו, את רעה, והטעית בכונה.
קבלת הרבה החלטות חשובות בשנתיים,
אז למה לא יכלת פשוט לפתח רגלים?
את הרי רצית בזה, הוא בכלל עשה לך טובה
הסתכלת על עצמך לאחרונה במראה?

עכשו את בוכה? את מכשפה! משכת אותו באף
פתית איש תמים, מעשה מטנף
זו אשמתך, את שקרת את גילך
לוי ידע היה ודאי עוזב אותך לנפשך
בית המשפט החליט וקבע
את אישה בוגרת, את לא ילדה
נאנסת? מה פתאום, זה לא מה שקרה
את רק באלה הסורה בהסקמה

קול אטום / עין מורג'אן

הלב פועם בחזקה,
ידיים מבקשות
עזרה מאלקים
בעינים עצמות.

הוא מסתכל בי
ואני מפנה מבט
הוא מחיך
אני בוהה.

ידו נוגעת
ואני מתחמקת
הוא רץ בלהט
ואותי תופס
ואת שערי מלטף.

גופו נצמד,
מרגישה
אותו חזק.

דמעות זולגות,
שוטפות את פני
לבי נצבט
חשה מבוכה
וכעס עז.

גחוך נפלט,
מתוך גרונו
הוא מחיך
משכיב אותי
על רצפה מלכלכת
בעודו שותק.

אני שוכבת
מביטה בו
מנסה לצרח
בקול אטום
הדמעות אומרות
מביעות את תחושותי.

והוא מחיך,
מסיט גבו
טורק דלת
דממה!

אני ממש זועמת
קוראת נשים שאומרות – ואני מצטטת:
"בחורה שמפתה שלא תתפלא שככה גברים ישראלים מתנהגים" –
וזה
זה לא מכעים כמו שזה עצוב ולא טוב
שככה חנכו אותה לחשב
כי מתי בחורה מפתה?
כשהיא עירמה?
כשהיא לבושה בביגד ים על החוף?
הולכת בחלצת בטן ברחוב?
על עקבים ושמלה קצרה במסכה?
סתם ג'ינס וחלצת טריקו בעבודה?
בבגדי ספורט באמצע אמון במכון כשר?
או אולי בבני עקיבא בתלבשת תנועה?
אולי מכסות חייג'אב ורעלה, וצללית גופן רק ברמיזה?
לא, באמת אני שואלת
מתי בחורה מפתה?
גברים רבים יגידו: "תמיד
בכל המקרים ובכל האפשרויות
הנשים כל הזמן, כל הזמן מפתות."
ולכן הם חושבים שמתר להם לעשות מה שהם רוצים
וגם נשים רבות חושבות כך
כי זה מה שחנכו אותנו להאמין – "כבודה בבית פנימה"
ואם היא בחוץ, אפילו מכסה מכף רגל ועד ראש, אז את זה היא הזמינה
הזמינה את האונס
את ההשפלה
את ההטרדה
רוצה את המגע
זה שבמקרה קרה
ואת המבט הבוחן
שלא מצליח להסתיר את המחשבה
אז בואו נהיה ברורים, יותר נכון, ברורות
בכל הפעמים שהזכרתי למעלה
אנחנו, לא מפתות
אנחנו לא רוצות או מבקשות או דורשות או מסכימות
אנחנו פשוט מנסות לחיות
ידי

וְהַדְּבַר הָאֲחֵרֹן שֶׁאִשָּׁה צְרִיכָה
זֶה שְׁמִישָׁהּ וְיִסְבִּיר לָהּ שֶׁהִיא אֲשֵׁמָה
וְשִׁגְבָרִים הֵם "חֲלָשִׁים, לֹא יְכוּלִים לְהִתְאַפֵּק, לְשִׁמּוֹר עַל עֲצָמָם"
כִּי גְבָרִים, תְּתַפְּלֵאוּ לְשִׁמְעַ, גַּם אִתֶּם בְּנֵי אָדָם
וְיֵשׁ לָכֶם אַחֲרִיּוֹת, וְזִכְיוֹת, וְחֻבּוֹת כְּמוֹ לְכֻלָּם
וְהָרֵאוּנָה שֶׁבְּהֵן לְכַבֵּד אֶת הָאֲחֵר, זֶה כּוֹלֵל אֶת הַנְּשִׁים גַּם
וְעוֹד דְּבַר אֶחָד
אֲחֵרֹן
וְאִם כָּל כֵּךְ לְחוּץ לָךְ לְגַמֵּר
פְּשׁוֹת תְּאוֹנָן, אֵל תַּעֲמֵד בְּתוֹר.

"כי מות נמות וכמים הנגרים ארצה, אשר לא יאספו" (שמואל ב, יד, יד)

כי לא נאספה נפשך
נגרת ארצה כמים
חלל יפי שערך
סתורים קדרו השמים.

דמך בדמעותיך
ודמעותיך בדמך
שטפו את כאביך
אך לא את עלבונך.

ולא זעקת
אל מול הכח
בקשת, אוית, פללת
לשכח.

קרבת הדם
כמאכלת
הטלת, ננעלת
מחוץ לדלת.

בכתנת בושה,
פסים של שחר
אשה
לעד
תביט אחור.

מאתים ושש לשברן ועשרים ושמונה לנפצן וששה לשפכם ושתיים לנקבן ואחד לרצצו
ואחד לכרך ידיך סביבו ואחת לכרך ידיך סביבה
בהטילה אל קרקע, שלך הם
לחבקים

"אף אחד לא הכריח אותי לעשות זאת", התגוננה צ'ופה בסיומה של הבדיקה הגינקולוגית. ייתכן שהיא הבחינה במבטי המזועזע לנוכח הממצא המפתיע כל כך באזור האינטימי ביותר בגופה, ואולי היה זה בגלל אופיין של השאלות שהפנית אליה בעזרת האחות המקומית ששימשה עזר כנגדי. שאלות שאליהן השתרבבה כנראה – בניגוד לרצוני – נימה ביקורתית כלשהי.

ימים מספר מאוחר יותר, כשהזיהום החריף שממנו סבלה כבר השתפר ומידת האמון בינינו גברה, היאותה החולה לחשוף לפני את השתלשלות העניינים.

במלאת לה שתיים-עשרה לקחה אותה סבתה לשיחה ואמרה לה שהגיע זמנה להפוך מטיפין – ילדה, לצ'ופטו – אישה. צ'ופה לא הופתעה, אחרי הכול חלק מחברותיה לחששו לאחרונה שגם הן נחשפו לדרישה דומה, ולכן הייתה בפיה תשובה מוכנה מראש: "לא". אלא שאם-אמה לא ויתרה והסבירה לה בפרוטרוט על היתרונות הרבים שלגלומים ברוקוה – טקס ההתבררות המסורתי ועתיק-היומין של בנות שבט הפוקוט. על המתנות שהיא תקבל במהלכו; על מעמדה בקהילה שישתפר בעקבותיו; וגם על כך שבזכותו יעלו מאוד סיכוייה להתחתן, בפרט עם מישהו מהנערים שכבר נימול והפך למורן – בוגר הבשל לנישואין. אבל צ'ופה שמעה גם על הכאב הרב שמתלווה לחיתוך המבוצע ללא הרדמה ועל הסיבוכים השונים שעשויים להתפתח בגללו והמשיכה לסרב.

"אני פוחדת".

"זהו חוק הטורורוט – האל, שנועד להבטיח שתהיי נקיה, פורייה ונאמנה לבעלך, וגם לשמור על סדרי העולם", התעקשה הזקנה, אך צ'ופה ידעה שחוקי המדינה החדשים עומדים דווקא לצידה. "כיום זה אסור". ולמרות שגם ידעה כי בלי אישורו וברכתו של אביה הדבר לא יתבצע, היא הבינה שזה יהיה כמעט בלתי אפשרי לקבל את תמיכתו בעמדתה המודרנית המרדנית, הסותרת את מנהגי השבט מקדמת דנא. ובכל מקרה, אין זה נושא ראוי לשיחה בין אבות לבנותיהן.

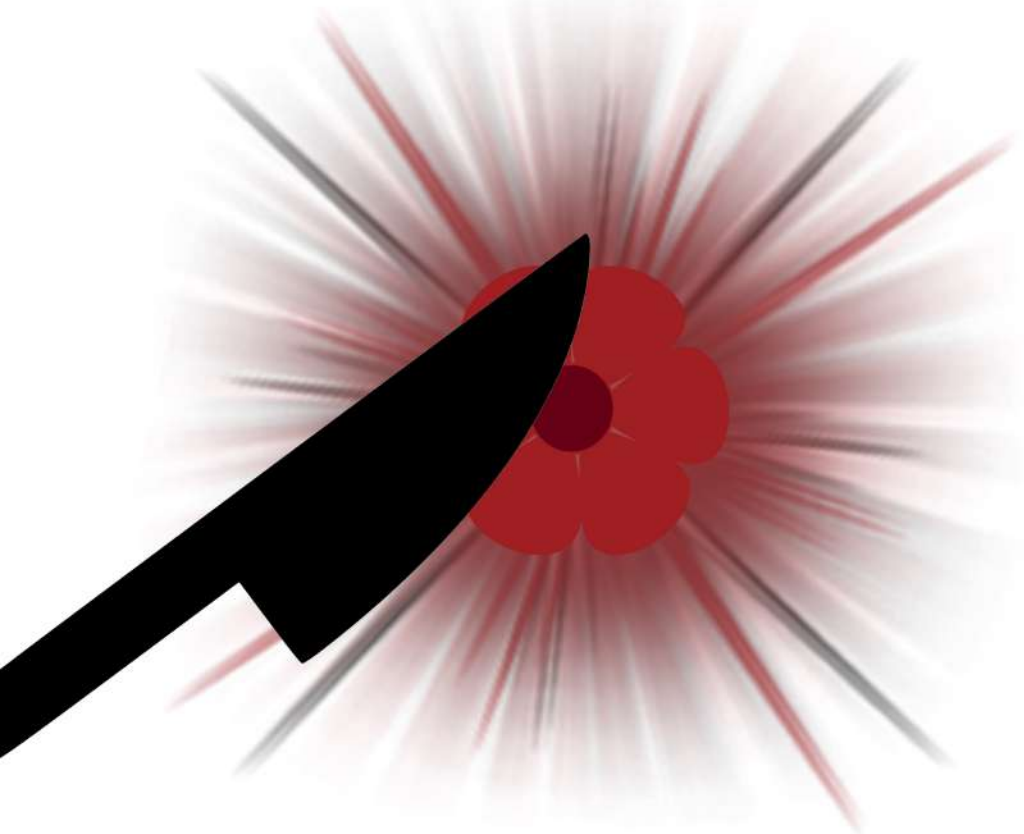
ואז עברה הסבתא לדבר על חובותיה של הבת הבכורה להוריה, לאחיה ולשאר בני משפחתה הענייה. שהרי לא רק צ'ופה עצמה תסבול מהנידוי החברתי הצפוי לה, אלא כולם עשויים להיפגע מאוד אם היא לא תשתף פעולה ותנהג כמו רוב בנות גילה. היא הדגישה במיוחד את הנזק הכלכלי הניכר שייגרם להם בגין הנדוניה המופחתת שתקבל, אם בכלל, ביום נישואיה העתידיים של נכדתה הסרבנית – חמש פרות ואולי אף פחות, במקום השלושים המקובלות. זאת ועוד, התנגדותה עלולה ליצור תקדים מסוכן ולגרור שבעתיד תלכנה גם אחיותיה הצעירות בדרכה הנלוזה, על כל המשתמע מכך...

לאחר כמה שיחות שכנוע כאלה שבמהלכן נכנסו גם אימה ודודותיה לתמונה ומילים כמו 'חרם' ו'גירוש' נזרקו בכעס לחלל האוויר – היא נכנעה והסכימה.

חודשיים לאחר מכן צעדה צ'ופה עם שבע מחברותיה לבקתה מעוטרת בקצה הכפר הקטן. במשך כל שעות הערב והלילה שרו ורקדו נשות השבט מסביבו, ורק בעלות השחר פשטו הנערות את בגדיהן וטבלו בנחל הסמוך. וכשהגיע תורה היא רצה קדימה וכרעה בפיסוק רחב מעל אבן גדולה ושטוחה, ראשה מוטה לאחור וידיה פרושות באוויר. שתיים מהנשים המבוגרות אחזו ברגליה בחוזקה, והקוקוק'קונג - ה'מוהלת' המסורתית, נטלה סכין גילוח חד, הרימה את שולי הבד הקצר שכיסה את איבר מינה של הנערה המפוחדת, הסירה באבחה אחת מהירה את הדגדגן שלה ומייד אחר כך חתכה גם את קפלי הרירית שמסביבו.

היא שטפה את הפצעים הטריים במעט מים, הניחה עליהם תערובת של צמחי מרפא ספוגים בחלב אַם ולחצה בחוזקה עד שהדימום נעצר.

זה כאב, כאב מאוד. אבל צ'ופה אימצה בחוזקה את שרירי פניה כדי שלא להראות זאת לסובבים אותה ונשכה את שפתיה כדי שלא לצעוק ואפילו לא לגנוח. אחרי הכול, באותה דקה ארוכה היא הפכה לצ'מ'רין - אישה אמיצה ומכובדת, ועשתה זאת מרצונה החופשי ולא בגלל שמישהו הכריח אותה. בדומה למה שעדיין עושות מדי שנה בשנה - כשלושה מיליון ילדות קטנות ונערות מתבגרות החיות כיום ביבשת אפריקה.

יקרה, אֲנַחֲנוּ מֵאַחֲרֶיךָ
 עוֹד תּוֹכְלִי לְהִרְאוֹת אֶת פְּנֶיךָ
 עֲכָשׁוּ זֶה גָדוֹל עֲלֶיךָ
 עַל מִי לֹא?
 זֶה קִשָּׁה מִנְּשָׂא
 הַשְּׁטָן יִרְצֶה אֶת עֲנָשׁוּ
 הַקִּפְאוֹן יִפְשִׁיר
 הַפַּחַד יַחְוִיר
 הַסִּיט יַעֲבֵר
 הָאֲמוּן יַחְזֵר
 מַעַט
 לֹאט
 וְאֵת -
 אֶת בְּאֶמֶת בְּסֶדֶר גָּמוֹר
 זֶה בְּרוּר.
 זֶה בְּרוּר?

יקרה, אֶת בְּסֶדֶר גָּמוֹר
 זֶה הַגִּבֵּר הָאָרוּר
 בֶּן בְּלִיעַל
 מִקָּלֵל
 בְּזִדְדוֹךְ זֶרַעַת הָרֶס
 פְּתַחַת קֶרֶס
 וְעוֹד אֶחָד
 לֹא הִשְׁאֲרָת פֶּסֶת בַּד
 חֲשַׁפְתָּ אוֹתָהּ
 מִבְּעֵתָת
 מִעֲרַפְלָת
 טִלְטִלְתָּ אוֹתָהּ
 חֲסֵרַת אוֹנִים
 בְּלִי רַחֲמִים
 לֹא הִתְאַפְקַת
 לֹא הִסְתַּפְקַת
 נִצַּלְתָּ חֲסֵרַת יֵשַׁע
 תִּבִּין, אֶתָּה פּוֹשַׁע!
 פּוֹשַׁע נְאֻלַּח
 אֵיךְ נוֹכַל לְסַלַּח?
 אוֹלֵי הַבְּקַעַת גּוֹל
 אַךְ עוֹד תִּשָּׂא בְּעַל
 אֶתָּה הָאֵשֶׁם בְּכֹל
 לְפָחוֹת תִּתְחַרֵּט
 שְׁלֹא תִרְצֶה כָּרַת
 הַבַּט
 עֲלֶיךָ
 עַל הוֹרִיָּה
 הַפְּכַת אֶת חַיִּיה
 בְּכִיָּה נִכְר
 אָדָם אֲכֹזֵר

אלף פרצונים / רם הרשמי

אלף פרצופים לאיש
אדון משלם לתפארה,
גבר חמודות דניאל
עינים יורקות להבה,
גפרית מבעבעת בטן,
גצים שוצפי סכנה
דיפלומט הדור בטרקלין
ונתינה שופעת לבב.

אחרון, אחרון
עבריני המרצפת
שךרת גדופי גיהנום,
כעסנות שטנית משתרכת
באימת הדום הגרדום.

ואני זוגתו התלויה,
קרובן חטאי אשליתי,
זמנה שאול,
צפוי, זמין,

ממתינה
ליום דין.

שבע דקות בגן עדן / צליל הובר

בא נשחק שבע דקות בגן עדן
אתה תסגר בארון
שאהיה סוף־סוף חפשיה לרצונתי.
אקרא שירה,
או אעצם עינים לבאות
כאלו לא תשוב.

באותו ערב הייתי כבת שלוש-עשרה, שרועה על האריה, בוהה בחלונות שדרכם האפירו השמיים וציפורים קטנות צווחו ופילחו את השמיים. מעופן העצבני סימן את הסערה המתקרבת. בחדר הביטחון שקירותיו בטון מזוין שוחחו אחיותי, ציפי וחלי. ציפי בוכה. מדי פעם בפעם קולה נחנק, מדי פעם בפעם עולה בצעקה ואז דמעות ושוב היא מדברת במהירות. כציפור מטורפת מסלול. קטעי משפטים מסתלסלים סביב. קרעי חיים. אפלה אופפת את החדר. הרעמים מתגלגלים מרחוק, מהדהדים בקול נמוך ומתנפצים מעל הבית.

הדלת נפתחה והן יצאו מהחדר. פניה של ציפי מרוחים בכתמי דמעות. חלי הציתה סיגריה: "אם תגישי תלונה אדאג שיוציאו לך צו הרחקה". "זה האבא של הילדים שלי!" צעקה ציפי. בפעם הראשונה שפגשתי בחוויאר, שבהתחלה היה 'אהבת חייה' ואחרי כן 'בעלה', ולבסוף 'אבי ילדיה' הייתי כבת תשע, הוא גחן והציע לי מסטיק עגול בחיוך ואני הבטתי בעיניו. הן היו קרות ומרוחקות. מבט אורב קינן במעמקיהן. סובבתי את ראשי והתרחקתי מעליו. ביתם גדוש ספרים בספרדית ובעברית. בגלל הספרים טענה ציפי לחשוב שהוא אדם משכיל והומניסטי. אבל אני הבחנתי באפלה שמתרקמת סביבו בשעות שבהן הוא שוכב על הספה, צופה בסרטים אלימים בכבלים ולועס סוכריות טופי. כאדם טובע, הולך ושוקע ומכבה הכרתו כמו ידיו. פעם התעוררתי באישון לילה לקול צעקות. חוויאר חזר מעבודתו בפיצרייה הכושלת שפתח ולא מצא את ארוחתו מחכה לו על השולחן במטבח. הפיצרייה הייתה הרביעית ברצף פיצריות שכונתיות שבכולן שולחנות קטנים ומפות פלסטיק משובצות. מי יכול להסביר מדוע מקום אחד מלא לקוחות ואחר ריק? חוויאר לא ידע להסביר והדבר שיגע אותו. מושגי ההצלחה הצליפו בו כשוטי ברזל. עישן סיגריות מרלבורו ארוך עד לחציין, ואז קימט אותן בזעם לתוך המאפרה. השלווה ממנו והלאה. כולו סימני שאלה ופשר אין. איש של תהום עמוקה.

ציפי אשתו השלישית. שתי הנשים הקודמות התגרשו ממנו במהירות וללא ילדים. אך ציפי ילדה לו תינוק והרתה בפעם השנייה. באותו לילה העיר אותי קול בכייה: "אני בהיריון". קול קר השיב: "את" והגה את המילה בבוז, "תכיני לי סטייק...". "אני לא יכולה לסבול ריח של טיגונים", ענתה לו.

העפתי מבט למיטת התינוק שלמרבה המזל לא התעורר מהצעקות. שמעתי קול חבטה וזעקה חדה ואז הלמות על הדלת מבחוץ ובכי שהלך ונחלש. עתה נותרנו רק אני, התינוק וחויאר בבית. דלת החדר נפתחה והוא עמד בפתח, נשימתו הכבדה נשמעה היטב. העמדתי פני ישנה. חשתי משהו רך נצמד אל גופי ואז, רק כשנסגרה הדלת גיליתי שחויאר פרש מעליי שמיכה. קמתי בזינוק מהמזרן וניגשתי אל החלון שצפה אל הכביש הראשי שעובר כמו פס מנוקד באורות מכוניות שנעות בלי הרף, חוצץ בין הבית לים שרוחו המלוחה נושבת לעיתים דרך התריסים. מראה הנקודות גורם לי תחושת עמימות וצער, כאילו חומקים ממני הדברים, החיים, העולם. נתקפתי רצון לגשת לחוף הים לשמוע את רחש הגלים, לראות את מפלי הקצף ניתכים אל החוף.

חמקתי ויצאתי מהבית, הולכת בכביש אל החוף. לקראתי באה צעירה מתנוודדת נתקלה בי ומייד קיללה "זונה... בת זונה..." "עיניה נעצמו ונפקחו בחולשה. נרקומנית, חשבת. בחוף החביאני החושך הסמיך.

ביושבי על החול שבתי ונעשיתי מוצקה. בבוקר עמדה ציפי במטבח בעיניים אדומות ואמרה כמו לעצמה, "צודק. הוא חוזר רעב מהעבודה".

אחיותיי ניגשו אל פינת האוכל. שם אימנו בפנים אטומות טוחנת נתחי בשר אדום שגושי שומן לבן ורך משתרגים בו, הנתחים נכנסים אל הפתח העליון של מטחנת הברזל. בעזרת כף דוחפת את הנתחים שמתמהמהים למעלה פנימה אל תוך הלהבים המסתובבים. רעם מהדהד גורם לאימי להפיל את הכף מידה ולהצמיד כף יד לחה אל חזה. "אוי", התנשמה "איזה לילה".

בערב פסח חשבנו שהמקרר התקלקל. מייד התקשרתי לטכנאי. "ערב חג, גברת!" הוא נזף בי מנומנם, אבל התעריף הכפול כבר עמד לו על קצה הלשון ואת הריר שלו הייתי צריכה לנגב מהמכשיר שלי. אז הוא בא. לקח חמש מאות שקל ולא עשה כלום. "בכזה דבר עוד לא נתקלתי גברת", הוא אמר לי. דימום מקרביים של מקרר זה לא צחוק. הוא שכב תחתיו, מנסה להתעסק בצנרת שלו בזמן שאני ניסיתי להיראות לא מתרגשת, שלא יעלה את המחיר. "תביאי סמרטוט, בחייאת". כרעתי לעזור לו בספיגה. בסוף הוא התייאש. "צריך להתייעץ בעניין הזה, אבל העיקר, בינתיים הוא עובד", הוא אמר והסתלק עם הכסף.

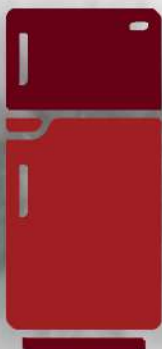
באותו הלילה הסקס היה כרגיל. גהירה מתנשפת, קולות. לגמרי אותה התחושה שיש לי כבר כחמש־עשרה שנה, פחות או יותר. ההבדל היחיד היה הצעקה הפתאומית שלו. "מה קרה?" נבהלתי, אבל הוא כבר היה בחוץ והאיבר שלו מכווץ ומטפטף קלות. "מה זה הקור הזה?!" הוא נזעק ונשכב לידי, מנסה לחמם את האיבר המדולדל בכפות ידיו. בסוף השפשוף הוא גמר, אבל התעקש שזו הייתה חוויה טראומטית.

הקרח בכוס שלי היה תופעה בפני עצמה. הגינקולוג שלי לא הכיר אותה קודם, אבל אמר ששום דבר במיניות הנשית לא מגיע אליו לגמרי כהפתעה. "היבשת האפלה", ציטט את פרויד בגאווה יתרה, כיאה למי שהראש שלו נדחף לצנרת נשית לא מעט משעות היום. הוא הציע לי לעשות כל מיני תרגילים שישיפו על כלי הדם והזרימה שם, וגם הפנה אותי לסקסולוגית וללא מעט בדיקות – אבל שום דבר מכל אלה לא באמת יצא לפועל. שלא תבינו לא נכון, אני לא נמנעת מלעסוק באזור הזה, אלא שהרבה בחיים זה עניין של פניות. במקרה שלי, עם מקרר מדמם שעלול לקרוס בכל רגע, לא יכולתי להתחיל לקבוע תורים ולהגיע אליהם כאילו כלום. "בין תשע לשתים", היו הטכנאים המומחים מבטיחים. איזה שתיים ואיזה נעליים... לאיש מהם לא הייתה מילה. כולם החזיקו אותי בבית כמו כלבה מתאפקת, שעות על גבי שעות.

מילא הטכנאים, אבל הסחבות הכבדות עם הריח המתכתי־נבלתי של הדם הטרי, הדם היבש. זה לא היה פיקניק, תאמינו לי. בשלב מוקדם יחסית הבנתי שנקרוס כלכלית אם לא נתחיל לכבס אותן ולעשות בהן שימוש חוזר. למה מה, למקרר אכפת שהסמרטוט שלו יהיה קצת מלוכלך? קיוויתי שלא. קיוויתי שזה יעבור. אבל מהר מאוד החיים שלי נסבו סביב שלוליות הדם שהגיר המקרר. הייתי מתעוררת בלילה לספיגות. פעם שכחתי לשים שעון ובבוקר התעוררנו לבריכה. המטבח כולו היה מוצף.

בלילות הוא היה חוזר לתנוחה המוכרת. דלת פתוחה לרווחה, מתבונן, מחפש, שולח ידיים וממשמש את הסחורה. פותח וסוגר, פותח וסוגר. המקרר התנשף וגנח. בינתיים המשיך הכוס שלי לייצר קוביות קרח. השפתיים הפכו כחולות מהקור ובפנים היו נטיפים קפואים קטנטנים. לי זה לא הכי הפריע. הוא היה גומר בין השניים שלי ומדי פעם שולח לשם יד, מנסה לדחוף אצבע – ומתבכיין. תמיד נכווה מהקור, כוסאמק, מטנף, מתעיף.

"תביאי לי מים, מותק", הוא מבקש. אני קמה והולכת למטבח, מעבירה סמרטוט על הרצפה הוורודה. נאנחת ומשחררת לתוך הכוס קוביית קרח.

תגידי תודה / שיד כהן

תגידי תודה
שלא השתגעתי
שאת לא בכת
לא ברחוב מוצצת בשביל חמשים שקל
לא אנסו אותך
לא בגדו בך
לא רצחו אותך על רקע כבוד המשפחה
אין לך זכות לבכות
כשיש לך חדר משלך
לפחד ככה כל הזמן
כשבחשבוך הבנק מנח כסף
שקבלת מדודה אסתר
שאין לה ילדים
אבל כן תשלומים מהצרכנים
על כל מה שלקחו לה
והיא אף פעם לא בוכה
גם לא מסכימה שיחבקו אותה
רק נשיקה על הלחי
עכשו היא לא זוכרת כלום
תגידי תודה.

יש לאבש'לי סלם גדול
הוא מגיע בקלות עד המרתף
שעון הזמן בו נעצר
מחוג ננעץ עמק בלב
מסביב חלקי סכה
וצלחות שבורות באמא
רוצה לזכר את העוגה
והמחוג חורט בי פנימה
תמונות קמוטות של צדיקים
מביטים בי זעופים
אמורים להיות פה משחקים
צאו ממני אשפידין.

אשה מגיעה למקלט
בוֹאִי, הִנֵּה חֲדָרְךָ
כָּאֵן אֶת בְּטוּחָהּ.
רַק כְּבִי אֶת הַנִּיד
וְאֵת אֱלֹהֵי שֶׁל יְלִדֶיךָ
וּמִסְרֵי אוֹתָם
פֶּן הִתְקִין לָכֶם תִּכְנַת מַעֲקֵב
וְזָכְרִי, שִׁיחֻת טֶלְפוֹן רָאשׁוֹנוֹת
הֵם מַחְדָּרָה שֶׁל הַעוֹבְדֵת הַסּוֹצִיָּאלִית
וּבְנוֹכְחוֹתָהּ, סְלִיחָה עַל אֵי-הַנוּחֻת,
לְבַל תִּפְלְטִי בְּטַעוֹת מְקוֹמְךָ
וְלִילָדִים אֲמֵרִי שְׂזֵה בֵּית זְמַנִּי
לְתַקּוּפָה שֶׁל אֵל תְּגִידִי עַד מְתִי
כִּי אֲבָא וְאֲמֵא צְרִיכִים פֶּסֶק זְמַן
כִּי קָצַת קֶשֶׁה לָהֶם כְּרָגַע בְּיַחַד
וְאִם הֵם שׁוֹאֲלִים אֵיפֹה אֲבָא
עֲנֵי לָהֶם שֶׁהוּא בְּבֵית
הַקְּבוּעַ, כְּמוֹבֵן.
יְהִי בְּסֶדֶר
תֹּאכְלִי מִשְׁהוֹ
הֵם צְרִיכִים אוֹתְךָ חֲזָקָה
וְגַם אֶתְךָ.

על מסת כלולותי שוכבת לבדי,
אינו הנזר, נשכח הנזר,
ילדי סדוקי הסבר מביטים בי בשתיקה.
הידעת, בהכרח בחרתי בחפש, בהכרח,
והאזיר נקי כל כך וזה,
אתך הייתי נעולה במחלקה סגורה,
בטרופי ההזיה, בצריחות אימה,
במטה קשורה,
לכן בחרתי להיות לבדי
עם כאבי,
בחפש הבחירה,
בשפיות ההכרה,
והאזיר נקי כל כך וזה.

כִּשְׁהֵלֵב כְּבֹה מִבְּפָנִים,
אִישׁ לֹא מִבּוֹן, מֵאֲמִין.
כִּלְפֵי חוּץ הִכַּל כְּשׁוֹרָה,
בְּפָנִים שְׂרָפָה, בְּעֵרָה,
הַשְּׂפֵלָה, עֲצָבוֹת, חֲרָדָה,
חֶסֶר אוֹנִים, זְזָעָה.

כִּיצַד זֶה קָרָה?
הַסְתַּרְתָּ הַכֹּל,
שְׁמַיִם קָדְרוּ,
אֶפֶל, שְׁחָר.
יָד זְדוּנִית פּוֹגַעַת,
נִשְׁמָה רוֹצַחַת,
עוֹלָם נֶחְרָב, שְׁמָמָה,
מִצּוֹקָה נוֹרְאָה.

פְּגַעַת בְּמִי שְׂבָךְ
בְּטַח הָאֲמִין.
יָד הוֹרֶסֶת הַכֹּל
חוֹרֶסֶת מוֹת, שְׁאוּל
הַבֵּט!
פִּקַּח עֵינֶיךָ
לְרֹאוֹת.

חישמעני לקולך / איתי סבב

נאלמתי כשראיתי אותך מושכת שתיקות
מולו

אובדת מלים של הגיון ותקוה,
מיחסת משקל עצום
לרגעים יחידים שיוצא ממנו מתוק.

נאבקתי ברצון לנער אותך ממשיכות כתפיים
בכל פעם שהסברת אתכם לכל מקום.
נבהלתי כששמעתי אותך מיחסת משקל עצום
למחשבות מרוקנות.

נשמתי עמק כשזהיתי אצלך את הכח במבט,
התפוצצת מספיק עד שקמתי, יצאת וטרקת,
שירעד כלו גם הוא.

נמשיך למחא כפיים חזק
לקולך
שעולה ומתעצם
תשמעי.

תפוחים ולסדום / עמרי אבדן

אחרי הצבא אני וגרישה הלכנו לעבוד במפעל טמבור בירוחם. את אבי כהנא פגשתי במפעל, הוא היה נהג מלגזה מבוגר וחייב אותי מההתחלה. אחרי שלושה חודשים של עבודה ישבנו רק אני והוא על כיסאות פלסטיק בפינת הקפה. צחקנו, לא זוכר על מה, והוא פתאום השתק, שפשף את הסנטר והסתכל בי דקה. אז אמר שיש לו ילדה בת תשע-עשרה שלא התגייסה ויש לה שיער שחור כמו פחם ועיניים שיגרמו לי לשכוח מאין הגעתי ולאן אני בא.

ביום שישי של אותו השבוע הוזמנתי לארוחה. אבי הסביר לשאר בני הבית שאני בחור מהצפון שעובד איתו ואין לו אף אחד פה בסביבה. בשישי בצוהריים לבשתי את החולצה המכופתרת הלבנה שישבה בארון בשביל כל החתונות שלא הוזמנתי אליהן.

אבי גר במערב, הצד ה"טוב" של ירוחם, אם יש כזה. בדרך עצרתי בסופר לקנות יין אדום יבש. שלושת הבנים הגדולים שלו כבר עזבו את העיר מזמן, שניים לירושלים ואחד לחדרה. בבית נשארו הוא, אשתו שרה ומורן הבת הצעירה. מורן הייתה מספיק בעייתית כדי שלא יגייסו אותה. נוסף על מרדנות בריאה אלוהים נתן לה גם את עיניים הכי ירוקות בין אילת לבאר שבע.

אחרי אותו ערב אבי התחיל להזמין אותי אליהם קבוע, לפעמים סתם לשתות קפה ולשחק שש"בש בחצר. מורן לא הייתה בבית רוב הזמן, כשכן הייתה שלחתי לה מבטים ומחמאות מפה לשם, מבלי שההורים שלה שמים לב. זה עבד, הדליק אותה הקטע של לעשות את הדברים מאחורי הגב.

את מסיבת האירוסים עשינו באגם, חצי ירוחם הגיעה. מורן לבשה ביקיני לבן למעלה וחצאית שנראתה כמו שמלת כלה ואני כרעתי ברך בבגד ים ועניבה. אומנם תאריך לחתונה עדיין לא היה, אבל עברנו לגור בדירה שכורה בשיכונים. שום דבר לא מושלם, היו ערבים קשים, פעמיים היא אפילו חזרה לישון אצל אימא שלה, אבל בסך הכול אהבתי אותה מאוד והסקס היה משוגע.

שלושה חודשים אחרי האירוסים יצאתי לשבועיים מילואים. היה לנו אימון בבא"ח ליד שומריה, ביום העשירי היה עומס חום והודיעו שאנחנו נשארים בחדרים. אני ביקשתי מאלירן המ"פ לצאת הביתה ולחזור בערב. הוא כיווץ את השפתיים כדי לחשוב, כל האימון חפרתי לו על מורן, בסוף הוא נתן לי תפיחה על הכתף, "יאללה עוף, דיר באלק אתה לא חוזר לי".

לא התקשרתי להודיע, אמרתי נפתיע, היא בטח תשתגע. חמישים דקות של נסיעה, חשבתי מה אני הולך לעשות לה. חניתי עקום מחוץ לבניין ורצתי למעלה במדרגות על חצי ב ונשק תלוי מאחורי הגב. בדם שלי זרמו אנרגיות של ילד בן שבע-עשרה. הבית היה ריק, הטלפון של מורן שכב על השולחן. חשבתי שהיא הלכה לקנות משהו במכולת או שקפצה לשכנה ותחזור עוד רגע. בינתיים פתחתי את המקרר וסידרתי לי כוס וודקה, היו לי כמה שעות יפות עד הנסיעה חזרה. בזמן שמזגתי הצצתי החוצה מהחלון של המטבח. בחצר הפנימית של הבניין ראיתי את מורן, היא לא הייתה לבדה, היה שם עוד מישהו שהחזיק אותה כאילו הוא יודע מה הוא עושה. שמעתי קול של טפטוף והחזרתי את המבט לשולחן, הוודקה כבר מזמן עברה את הסף של הכוס והתחילה לטפטף לרצפה.

סגרתי את הבקבוק, הנחתי בצד והורדתי את מה שהיה בכוס בשוט אחד. אחר כך גררתי את כורסת היחיד שלנו מהמרפסת למסדרון, הצבתי אותה עם הפנים לדלת והתיישבתי, בקבוק ביד אחת ו-M-16 בשנייה. יכולתי לשמוע את המפתח מסתובב בדלת, מורן דילגה פנימה מזמזמת לעצמה. בשנייה שראתה אותי עלה לה חיוך ענקי שנעלם כמו שהוא בא. שתי העיניים שלה נפערו לרגע אחד כדי להזכיר לי איך פעם הן היו הדבר הכי ירוק במדבר.

בוקר מאוחר, שקט, חלול. הגוף שלי מונח על הספה החומה, ציונה מקרקשת במטבח כבר מעל רבע שעה, מכינה תה והעיניים מטיילות שוב באותו המסלול. ספלי החרסינה שציונה קנתה לפני עשרות שנים בשוק ההוא ברמלה מונחים על שידת עץ מגולפת. רקמה צבעונית שמכיל הבכורה שלנו עשתה כשהייתה נערה, ורק הקיר שלנו מעריך אותה מספיק כדי לאחסן אותה, ויטרינה צרה עם חנוכיית כסף קטנה שאבא ז"ל קנה לי לחתונה מסוחר אחד בעיר העתיקה, התמונה של גבריאל.

ושוב העיניים נעצרות. גבריאל.

בלורית שחורה, חופשייה, מצח חזק, עיניים בורקות. ושוב נפער החלל. שוב. אחרי כמה שנים? אני לא יודע, מי סופר. שוב, כמו בכל פעם מחדש. גבריאל. הצחוק המשוחרר, החצוף לפעמים, זה שאני אולי לא תמיד אהבתי, אבל שעכשיו הייתי נותן הכול כדי לשמוע שוב. תנועת הראש הקלילה, הכריזמה, העוצמה. הלב שלי נמערך, נקרע באיטיות צורבת, אני נאנח בשקט ועוצם עיניים. אני יודע, זה לא יעזור, שום דבר לא יעזור, כבר לפני שנים הוא הלך למקום שממנו לא חוזרים יותר, אבל הלב לא מפסיק לקוות. אולי בכל זאת. אולי רק לרגע אחד קטן, רק... אני מנענע את ראשי ופוקח עיניים, מלטף בעיניי את קווי המתאר הנוקשים.

גבריאל, הוא היה כל מה שאני לא. אני מביט אל תוך עצמי ונאנח שוב. הוא היה מצחיק, סוחף, ואני יבש כמו עץ כרות במדבר. המחשבה שלו הייתה חדה, מהירה ושלי מעורפלת, הוא היה חברתי ואני בודד, הייתה בו אנרגייה שאני לא מסוגל להסביר. אני מביט בעיניים הירוקות הבורקות. בשירי הכתפיים. לא, זה לא הוגן שהוא הלך. אני לא אדם שנוטה לשאול למה דברים קורים, אבל במקרה הזה... זה לא היה צריך לקרות. הוא היה השמחה שלי, הכוח, החיים.

אני משפיל את הראש בכניעה, אני עכשיו קליפה ריקה. כמו שקית במבה מרוקנת. חסרת משמעות, חסרת ערך וגבריאל...

קולות הקרקוש מתגברים ואני מסובב את הראש, מלביש על השפתיים חיוך מלאכותי. "היי", ציונה פונה אליי, מדדה באיטיות ומחזיקה צלחת חרסינה ועליה ספלון תה לבן מבריק, "בוא גבריאל, הכנתי לך תה לואיזה שאתה אוהב", אני מתיישר בספה ומהנהן לה לתודה.

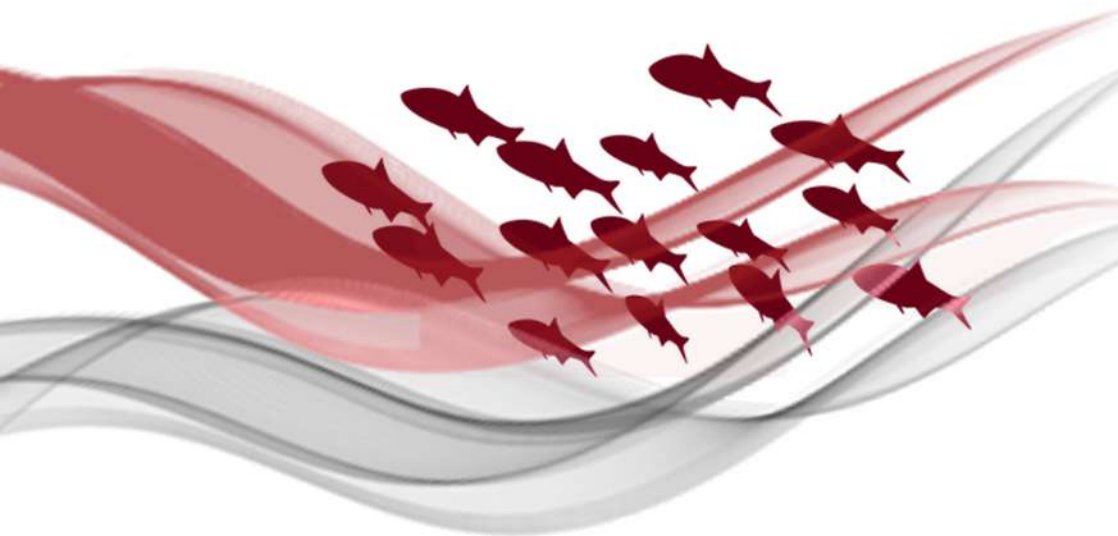

מי ישמע זעקות הדגים? / עבודה אפיק

דמעות הדגים ממליחות את הים
סנפירים קרועים
מזמחים אצות במצלולות,
כאכם אדרות על החוף.

מי שיקרא בגלים
את דברי הימים
ידע -
הנעקדות תמיד היו הנשים.
דגים מזמן זאת יודעים.

מי ישמע זעקת הדגים,
פיותיהם ים מלאים?

גָּבַר מִכָּה
תְּמִיד יִפְצֶה;

גָּבַר לֹקֶה
תְּמִיד יִחְצֶה.

סָבִיב שְׁלַחַן עֲמוֹס
סִיר הַבָּשָׂר יַעֲרֹפֵל אֶת זַעֲמוֹ.

זַעֲתֹךְ הַקָּרֶה
תִּגְלֶה אֶת הַצִּפְיָה לְמֵאוֹם
הָעֲמוֹם
הַחֲמוֹם לְתַפְאָרָה.

על פי דרישה / לימוד אזוראי

עם שערות ערותי אני
נשטפת מעגלים לביב.
נשארת עומדת
עם כוס על פי דרישה - חלק לתפארת.
מכסה את שדי באשלית תחרה,
מוכנה.

לשונך גולשת
מגששת במורד חלומך,
לא מוצאת
פטמה זקורה, ממשיכה
עוד לרדת, והנה
פטמת הכוס שלתפארת.
אני נאנחת, מזיפת
גם אותך -
למאהב מפלא.

חונק לי את החצוצרה / יפית גרשון

כשאתה חונק לי את החצוצרה
אתה גורם לי לכעס
רוצה אותי יושבת על כוס
תה עם שלש קביות קרח
משקפים עגלים ועתון של שנות
הששים.

אני לא אותה אשה

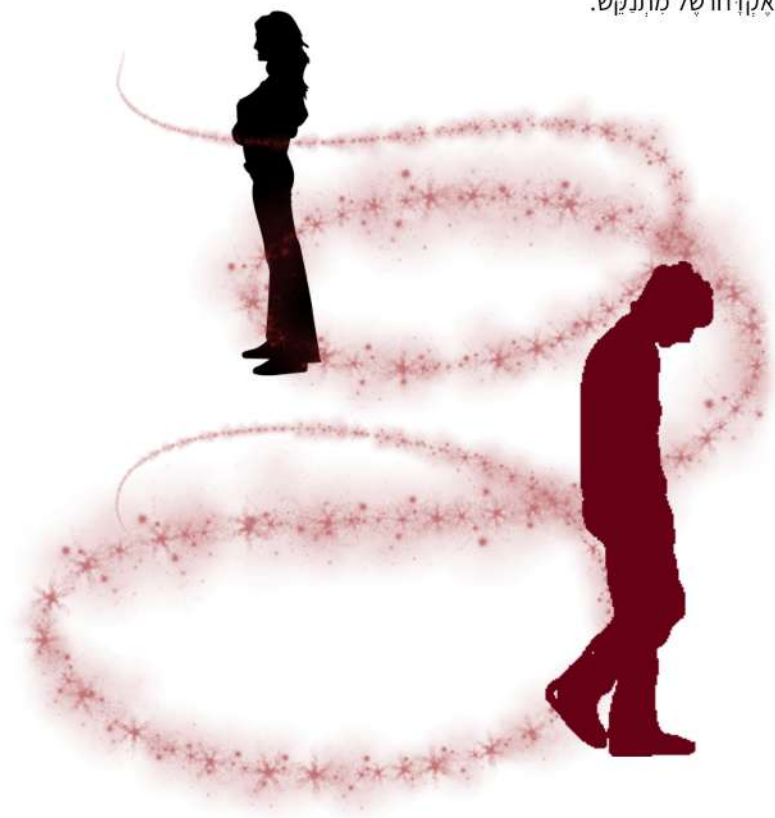
אני מחזיקה ליטר בירה
לובשת מכנסים צמודים צמודים
החזה שלי חצי בחוץ כי בא לו
להרגיש את הרוח על העור
המחוספס שלי
מעשנת סיגריות בשרשראות
לועסת סטיק כמו מסטיק
כפתור הג'ינס שלי נשאר פתוח
כי ככה אני אוהבת
את הצבע החור של
השפתים שלי, כי

לא בא לי לבלע את האדם
כשאני מלקקת גלידה.

עד תהום רבה / אשר גל

ירדתי לבקש
אך את אינך.
ושנינו הרי דרים
באותו מדור.
חוזרים לישן מדי לילה
להצטנף בחדרון.
כבר לא נועצים
זה בזה מבט חודר.
עינינו המתחמקות
עוברות דרך קירות
כעין חשמל עקש
כאקדחו של מתנקש.

רַק שְׁאֵלָה / גְּלִיָּה גַל־אֶלְבֶּרֶט

יְקָרָה
אֶת כָּל כֶּךְ נִהְדָּרְת
כְּמָה אֶת יָפָה
אֶת מִסְכִּימָה
לְעִשׂוֹת, לְהִקְשִׁיב, לְבִשֵׁל
לְהַבְיִן, לְהַכִּיל, לְהַבְעֵל
מָה יֵשׁ לָךְ
פְּתָאֵם לִילָל?

"זה ממש לא לענין לכתב על שְנָאָה ביום האהבה",
נהגת לומר לי בתחלת כל שנה.
אתה הקדשת לי
שֶׁלֶשׁ מאות
שָׁשִׁים
וארבעה
שירי אהבה.
אחד לכל יום בשנה. כמעט.
שיר של "את מתה עלי"
שיר "מקנא לך לעולמים"
שיר "את אך ורק שלי! תמיד!"
ושיר "את לא עוזבת אותי אחרת שלש נקודות".
אז אל תאמר שנה לא לענין.
זה כן לענין לכתב על שְנָאָה
ביום אחרון
של אהבה.

אחות חורגת / י.א. אגם

והנה כך פתאם,
בין תלי הריסות
ואבק מלחמה
יוצאת לה בשקט,
מגיחה בחדונה,
אהבה.

כלום לא חוללת לפני רגע סערה?
הלא חוררת את הקרקע בפצצות ובטילי מרגמה?
הרסת כל חלקה טובה על פני האדמה?

"לא היתה זו אני", היא מצהירה בענוה,
"אלא אחותי החורגת, הקטנה,
רק למראית עין דומה, אבל בעצם שונה,
זוהי קנאה".

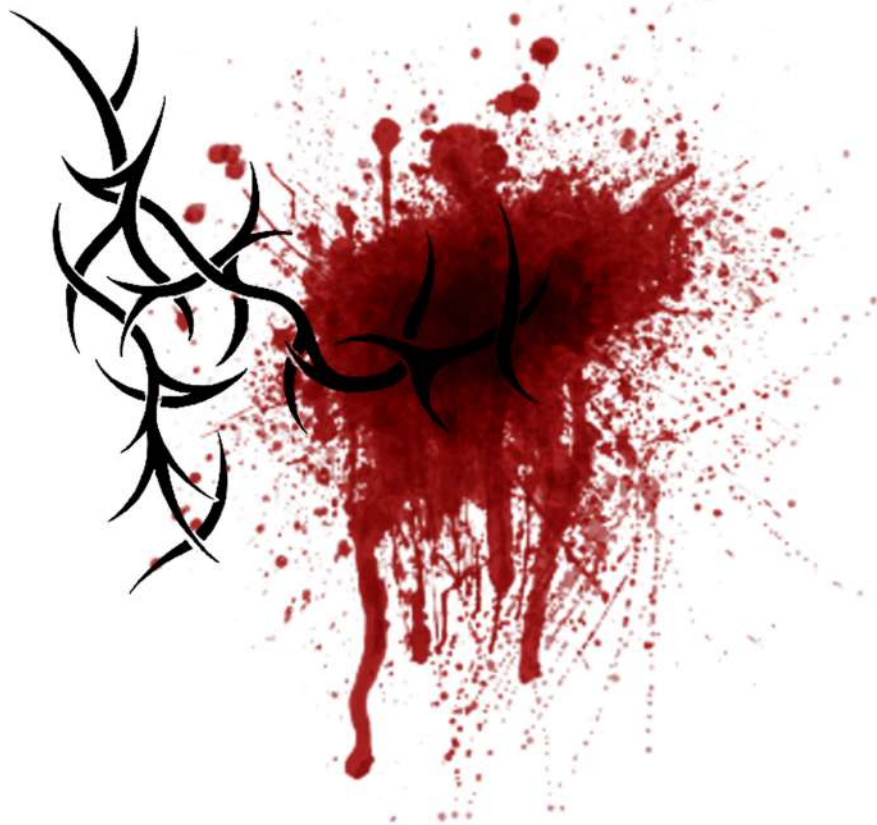

הוא פיל. המְשׁוֹרֵר נפיל.
ומה עושים פילים?
דוֹרְסִים הכל אֶפְלוּ בלי להִתְכוּן.
אִז הוא אָמַר.
זו לא תוֹרָה מְסִינִי.
הוא קרא אֶת העֵדוֹת וְרָאוּ זֶה פֶּלֶא:
הִיְתָה אִי־נְעִימוֹת.
לא כֹּל האֲמָנִים כְּאלֵה נְעִימִים:
רְבֵם אִף דּוּחִים:
הנְעִים לֹאֲחַת אֵינוּ לֹאֲחַרְת נְעִים.
וְהַמְשׁוֹרֵרֵת שִׁירְדָה מֵהַפְסִים
עֲלֵתָה לְבִסּוֹף עַל הַשּׁוֹרָה הָאֲחֵרוֹנָה:
"אֲבֵל מֶה תַעֲשֶׂה לַעַת זְקֵנָה?"

אישה של בית / אורלי קדוש

אשה של בית
מי הגבר בקשר?
חסר משמעות
מסכת חיים הרואיים
אינם גלויים
נטע זר בעולם אסתטי
או קוץ בין הפרחים
חסד ורחמים
באותה נשימה.

שיר לאנה (שם בדוי) / אורה כהן

בְּסֵתֶר מְגִדֵּל
פְּטוֹר מִנְטָל שְׂכָן
זֶר מְאַלֵּף נְמִרָה
לְאַכֵּל שְׁטֵר יֶרֶק
מִתּוֹךְ כַּף יָד פְּרָאִית.

רִיחַ שֶׁל צִיד
עוֹלָה מִן הַשּׁוֹט

אִין מְדִיק
כְּחֶשֶׁב שְׂכָר
בְּחֶבְרַת כַּח אָדָם

נִכְחַת תְּנוּפָה
לֹא נִתֵּן לְהִתְמַקֵּחַ

הוּא אָנָּה
עַד שֶׁנֶּאֱסַף הַחֹב
רַק הַנְּפֶשׁ הַתְּאֻמָּה
לְחֹזֵר מִן הַגְּלוּת וְלִפְעָם בְּךָ
מִתַּחַת לְחֶבְרַבּוֹרוֹת

וּמָה תַעֲשִׂי עִכְשָׁו עִם הַפְּתוּי
לְנַעֵץ שְׁנַיִם בְּרִגְעַת הַזֶּה הַתְּפוּחִי?

יֵשׁ מִשְׁהוּ לֹא שְׁבוּר?
מִנְתָּץ

מִכִּיל אֶת כָּל הַבָּא לְעֵבְרוּ
קָשׁוּב לְעוֹנוֹת
מִבֵּיט בְּמִתְרַחֵשׁ בְּעֵינַיִם יְבִשׁוֹת
בְּטוֹחַ בִּיפְיוֹ
עוֹמֵד שְׁלוֹ עַל הַמִּדְּף

אֲגַרְטֵל צְבָעוֹנִי

עַד שֶׁהוּא מְשַׁלֵּךְ בְּזַעַם
לְעֵבְרוּ.

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.matris>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

<http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב> (כתב עת)

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב".

בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות
ובלי הנחות.

אנחנו מקבלים כל יצירה וכל דעה, כל עוד היא לא מנוגדת לחוק,
לא מסיתה לאלמות, ולא פוגעת באופן אישי באדם כלשהו.

עורך ראשי: אליהו דיין
הגהה ועריכה: יאיר בן-חור
עימוד ועריכה: עמליה ויניק
עיצוב גרפי: רובי גורדון